

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: **H. H.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2024, č. j. OAM-919/ZA-ZA11-ZA20-2024,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobkyně *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o opakované žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. Soud se zejména musel vypořádat s otázkou, zda v zemi původu žalobkyně nedošlo k takové změně okolností, která měla žalovaného vést k opětovnému věcnému posouzení její žádosti.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. První žádost o mezinárodní ochranu žalobkyně podala v dubnu roku 2015. Jako důvod uvedla snahu legalizovat si tu svůj pobyt a žít tu se svými dětmi. Žalovaný tehdy zjistil, že v zemi původu nečelila pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Ani tu nebyly důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny či humanitárního azylu. Rozhodnutím ze září 2015 žalovaný tedy mezinárodní ochranu žalobkyni neudělil. Toto rozhodnutí poté potvrdil Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 3. 2. 2016, č. j. 41 Az 21/2015-21. Žalobkyně proti němu podala kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 15. 6. 2016, č. j. 4 Azs 60/2016-29.
3. V červenci 2024 žalobkyně podala opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Uvedla, že v Arménii nemá nikoho, kdo by se o ni staral. Chce tu žít se svými dětmi, protože všechny žijí právě v Česku. Je na ně odkázaná. Do Arménii se vrátila v roce 2021, protože chtěla umřít ve vlasti. Měla subjektivní pocit, že umírá a chtěla být pochována na stejném místě jako manžel. Tehdy tam ještě měla nějaké známé a vzdálené příbuzné, teď tam už opravdu nikoho nemá. Vrátila se do Česka v květnu 2024. Špatně se jí chodí a má obavu z pádu. S ničím se neléčí a žádné léky neužívá. Nebyla nikdy členkou politické strany ani hnutí nebo politicky aktivní. O politické dění se ale zajímá.
4. Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 11. 2024, č. j. OAM-919/ZA-ZA11-ZA20-2024 („rozhodnutí žalovaného“), shledal opakovanou žádost žalobkyně nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti. Žalobkyně podle něj uvádí naprosto stejné důvody, jaké uváděla již v řízení o její první žádosti, tedy že v Arménii nikoho nemá a chtěla by tu žít s dětmi, které se o ni starají. Nesdělila žádné nové skutečnosti, pro které by se měl žalovaný těmito důvody znovu zabývat a posuzovat je.
5. Žalovaný dodal, že žalobkyně je sice staršího věku, ale je stále soběstačná, s ničím se neléčí a nepoužívá léky. Podle *Informace OAMP – Arménie: Situace navrátilců, Instituce, sociální podpora, důchody, lékařská péče, vzdělání a pracovní trh* ze dne 25. 5. 2023 může ve vlastní využít státní asistenční program pro navrátilce, který mj. osobám v důchodovém věku nabízí asistenci na úradech a ubytování. Dětem žalobkyně také objektivně nic nebrání, aby svoji matku podporovaly finančně i materiálně v Arménii a zajistily jí tak důstojné stáří. Pokud by tu žalobkyně chtěla nadále pobývat, pak si musí vyřídit povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny, jak to již učinila v letech 2016-2021. Podle žalovaného není s ohledem na relativně dobrý zdravotní stav žalobkyně a její rodinné zázemí nepřiměřeně požadovat, aby za účelem vyřízení pobytového oprávnění vycestovala do Arménie.
6. V Arménii navíc od posouzení první žádosti žalobkyně nedošlo k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost zakládající přípustnost opakované žádosti. Žalovaný v té souvislosti odkázal na „výše citované informace o zemi původu“, přičemž na předchozí straně rozhodnutí kromě již zmíněné informace o situaci navrátilců zmiňuje ještě *Informaci OAMP – Arménie: Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu, stav září 2024* („Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu“). Žalovaný pak připomněl, že podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. Česko považuje Arménii za bezpečnou zemi původu.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

7. **Žalobkyně** namítá, že si žalovaný neobstaral dostatek relevantních a aktuálních informací o její zemi původu, nezbytných k tomu, aby mohl kvalifikovaně posoudit, zda tam například

nedošlo ke změně. Jako podklad pro vydání rozhodnutí použil zejména zprávu *Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu*. S touto zprávou však dále nijak nepracuje, v odůvodnění rozhodnutí na ni neodkazuje. Proto není zřejmé, jaké informace z ní využil k posouzení žádosti. Není zřejmé, jakým způsobem mohl posoudit, zda nedošlo v zemi původu žalobkyně k určité změně, která by mohla být relevantní pro nové posouzení její žádosti. Žalovaný nepřiblížil, jaké důvody ho vedly k závěru, že neshledal důvody pro opakované posouzení žádosti. I když se jedná o opakovanou žádost, tak si měl zjistit dostatečné informace o situaci v zemi původu, aby o stavu věci nebyly důvodné pochybnosti. Ze zprávy o bezpečnostní a politické situaci v zemi nelze posoudit, zda tam nedošlo ke změně situace ve vztahu k jí tvrzeným azylovým důvodům.

8. **Žalovaný** zdůraznil, že je to byla žalobkyně, kdo má v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu povinnost tvrzení. Tato povinnost má zásadní význam, protože pouze žadatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu. Žalovaný učinil maximum pro to, aby žalobkyně mohla tuto svoji povinnost splnit. Při poskytnutí údajů měla žalobkyně možnost uvést důvody, pro které žádala o udělení mezinárodní ochrany. Měla také možnost se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí, ale po seznámení se s nimi se nechtěla vyjádřit, nic nechtěla doplnit, ani nic nedoložila.

IV. Hodnocení věci soudem

9. Žaloba *není důvodná*.
10. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
11. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
12. Unijní základ tohoto ustanovení představuje čl. 40 procedurální směrnice, který upravuje tzv. *následné žádosti*. V odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést předběžné posouzení, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (odst. 3). Zároveň podle odst. 4 tohoto ustanovení mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotyčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
13. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové

ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, bod 19).

14. V tomto případě ovšem skutečně nevystaly takové nové skutečnosti, které měly žalovaného vést k opětovnému meritornímu posouzení opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Žalobkyně prakticky jen zopakovala své důvody pro první neúspěšnou žádost.
15. Předmětem žaloby pak žalobkyně činí otázku, zda žalovaný řádně posoudil, jestli se obecná situace v Arménii nezměnila do té míry, že tato změna sama o sobě mohla zakládat přípustnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je však třeba připomenout, že v azylovém řízení nese břemeno tvrzení výhradně žadatel. Je tedy na něm, aby uvedl takové skutečnosti, které mohou svědčit o tom, že mu v případě návratu do vlasti hrozí jednání zakládající pronásledování nebo vážnou újmu. To platí tím spíš v řízení o opakované žádosti, kde se obvykle se žadatelem neprovádí pohovor (§ 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu].
16. Žalobkyně ovšem žádné takové skutečnosti neuvedla. V průběhu správního řízení ani v žalobě sama netvrdí, že by k jakékoliv relevantní změně poměrů v Arménii od posledního posouzení její žádosti došlo. Přitom tam v letech 2021 až 2024 pobývala, proto mohla takové skutečnosti z vlastní zkušenosti uvést. Pokud tedy sama ani v řízení před soudem na jakoukoliv relevantní změnu nepoukazuje, jen stěží může vytýkat žalovanému, že ji sám nezjistil. Žalovaný přitom uvedl s odkazem na dostatečný podklad v podobě *Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu*, že k žádné takové změně v Arménii nedošlo, protože nic takového jednoduše z této zprávy neplyne. Žalobkyně pak nevznáší dostatečně konkrétní námitky, kterými by zpochybňovala dostatečnost této zprávy. Neučinila to ani při seznámení s tímto podkladem ve správním řízení.
17. Podle soudu si proto žalovaný obstaral dostatek relevantních a aktuálních informací o zemi původu žalobkyně. Se zprávou *Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu* ve skutečnosti pracuje a odkazuje na ni, jak plyne z formulace odkazu na „výše citované informace o zemi původu“ v relevantní části jeho rozhodnutí. Pochybnosti o skutkovém stavu soud nemá. Daná zpráva (spolu se zprávou o situaci navrátilců) poskytuje dostatečný základ pro posouzení tvrzení žalobkyně, která ve skutečnosti netvrdí adekvátní azylové důvody.
18. Žalovaný tedy dostatečně vyhověl požadavkům, které judikatura klade na odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně totiž opravdu oproti své předchozí žádosti netvrdí nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. A v její zemi nedošlo k obecným změnám, které by zakládaly přípustnost opakované žádosti. Bohužel proto nesplnila podmínky pro opětovné meritorní posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný postupoval správně, pokud ji posoudil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.

20. Neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto mu soud nepřiznal právo na jejich náhradu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 21. ledna 2025

Martin Kopa, v. r.
samosoudce